

“Globallashuv jarayonida innovatsion ta'lim va milliy tarbiya: integratsiyaga xos muammolar, bahslar va yechimlar”

mavzusidagi

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari TO'PLAMI

Сборник материалов международной

научно-практической конференции на тему:

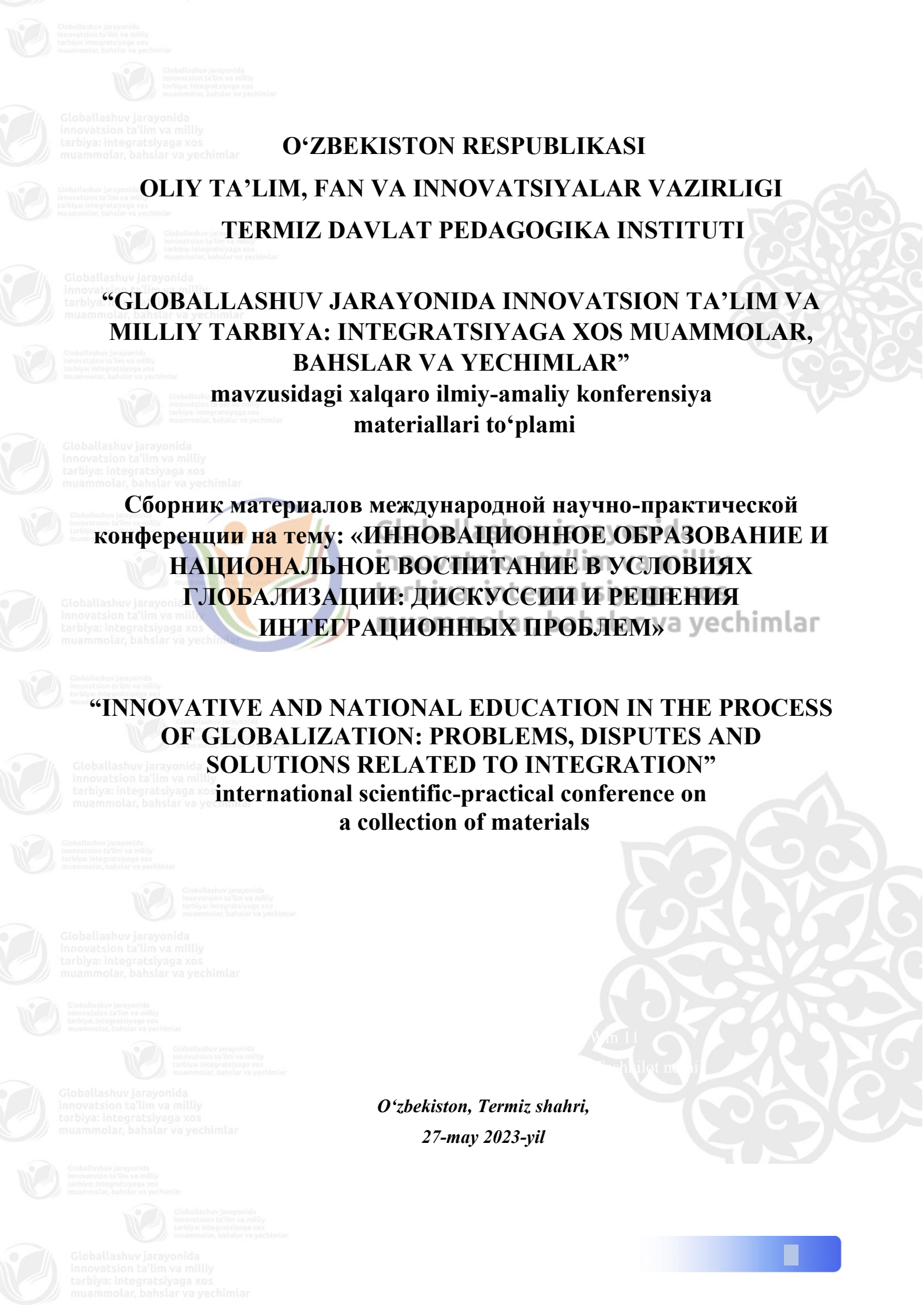
«ИННОВАЦИОННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И НАЦИОНАЛЬНОЕ ВОСПИТАНИЕ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ: ДИСКУССИИ И РЕШЕНИЯ ИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОБЛЕМ»

“INNOVATIVE AND NATIONAL EDUCATION IN THE PROCESS OF GLOBALIZATION: PROBLEMS, DISPUTES AND SOLUTIONS RELATED TO INTEGRATION”

international scientific-practical conference on a collection of
materials

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**“GLOBALLASHUV JARAYONIDA INNOVATSION TA’LIM VA
MILLIY TARBIYA: INTEGRATSIYAGA XOS MUAMMOLAR,
BAHSLAR VA YECHIMLAR”**

**mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
materiallari to‘plami**

**Сборник материалов международной научно-практической
конференции на тему: «ИННОВАЦИОННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И
НАЦИОНАЛЬНОЕ ВОСПИТАНИЕ В УСЛОВИЯХ
ГЛОБАЛИЗАЦИИ: ДИСКУССИИ И РЕШЕНИЯ
ИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОБЛЕМ»**

**“INNOVATIVE AND NATIONAL EDUCATION IN THE PROCESS
OF GLOBALIZATION: PROBLEMS, DISPUTES AND
SOLUTIONS RELATED TO INTEGRATION”
international scientific-practical conference on
a collection of materials**

*O‘zbekiston, Termiz shahri,
27-may 2023-yil*

Wm 11
Tashkilot nomi

УДК 160,-(317,0)

2,28-3

КБК 86,39

A39

“Globallashuv jarayonida innovatsion ta'lim va milliy tarbiya: integratsiyaga xos muammolar, bahslar va yechimlar” mavzusidagi Xalqaro miqyosidagi ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to'plami - Сборник материалов международной научно-практической конференции на тему: “Инновационное образование и национальное воспитание в условиях глобализации: дискуссии и решения интеграционных проблем” // Q.B. Qodirovning um.tahr.ost. - Termiz: “KITOB NASHR”, 2023. – 1022 b.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Rayosati tomonidan professional va oliy ta'lim tizimini rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar, mavjud muammolar hamda navbatdagi ustuvor vazifalar to'g'risida o'tkazilgan majlisning 2023-yil 27-apreldagi 39-son bayoniga ko'ra 2023-yilning 26-27 may kunlari Termiz davlat pedagogika institutida “Globallashuv jarayonida innovatsion ta'lim va milliy tarbiya: integratsiyaga xos muammolar, bahslar va yechimlar” mavzusida pedagogika fanlari yo'nalishi bo'yicha I Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya Termiz davlat pedagogika institutida tashkil etilmoqda.

*Pedagogika fanlari doktori Q.B. Qodirovning umumiy tahriri ostida.
Под общей редакцией - доктора педагогических наук К.Б. Кадырова.*

TAHRIR HAY'ATI / РЕДКОЛЛЕГИЯ

Xasanov I.T.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti rektori v.v.b., professor;</i>
Kadirova O.X.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent;</i>
Tojiyev P.J.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti O'quv ishlari bo'yicha prorektori, kimyo fanlari doktori, dotsent;</i>
Samiyev A.S.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;</i>
Turamuratov U.U.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti Pedagogika kafedrasi mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v/b;</i>
Sattorova D.Dj.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti Pedagogika kafedrasi katta o'qituvchisi;</i>
Nazarova Z.A.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti Pedagogika kafedrasi katta o'qituvchisi;</i>
Rasulova Z.R.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti Pedagogika kafedrasi o'qituvchisi;</i>
Artikova K.K.	<i>Termiz davlat pedagogika instituti Pedagogika kafedrasi o'qituvchisi;</i>

ISBN 978-9943-9397-9-0

“KITOB NASHR”, 2023

6. Erkin o'g'li, S. O. (2022). O'QITISHDA TA'LIMIY METODLARNI MUVOFIQLASHTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.

ЗАМОНАВИЙ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ЁРДАМИДА МИЛЛИЙ ДУНЁҚАРАШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МЕХАНИЗМЛАРИ

Кадирова Х.А. ЧДПУ “Умумий педагогика” кафедраси в.б.доценти

Таълимни миллий-инсонпарварлик ёндашуви асосида таълим олувчилар фаолиятини фаоллаштирадиган методлар билан бойитиш уларнинг ўзлаштириш даражасининг кўтарилишига, миллий дунёқарашининг ривожланишига олиб келади. Бунинг учун машғулот жараёни **медиатаълим** асосида ахборотлаштирилган таълим муҳиtida ташкил қилиниши, таълим берувчи томонидан таълим олувчиларнинг қизиқишини орттириб, уларнинг таълим жараёнида фаоллиги муттасил рағбатлантирилиб турилиши, ўқув материални кичик-кичик бўлақларга бўлиб, уларнинг мазмунини очишда ақлий хужум, кичик гуруҳларда ишлаш, баҳс-мунозара, муаммоли вазият, йўналтирувчи матн, лойиҳа, ролли ўйинлар каби интерфаол методларни қўллаш ва таълим олувчиларни амалий машқларни мустақил бажаришга ундаш талаб этилади.

Миллий дунёқарашни ривожлантиришни ташкил этиш жараёнида медиатаълим мазмунини, ўқитувчи ва талабаларнинг ўзаро ҳаракати, хусусияти ҳамда анъанавий ва ноанъанавий медиатаълим методлари ёрдамида таълим мақсадига эришиш, бошқарилувчан ўқиш фаолиятини амалга ошириш таклиф этилди. *Таълим методи* – таълим олувчи ва таълим берувчининг маълум ўқув мақсадларига қаратилган, биргаликдаги фаолиятини ташкил қилишнинг муайян тизимга солинган йўл-йўриғи бўлиб, таълим олиш жараёни бир ёки бир нечта методларнинг (усулларнинг) омухталигида кечади. Метод грекча “metodos” сўзидан олинган бўлиб, изланиш ёки билиш йўли, назария, таълимот маъносини англатади. Усул – бу лойиҳалаштирилган мақсад билан якуний натижа ўртасидаги боғланишни таъминловчи воситадир.

Миллий дунёқарашни ривожлантириш усулларининг ҳар бирини ўзига хос дидактик вазифалари мавжуд бўлиб, ўқитувчи шу вазифалардан келиб чиққан ҳолда дарсни ташкил қилса, самарали натижага эришиш мумкин. Ўқитиш усулларида бир нечтасининг халқ оғзаки ижоди мисолидаги дидактик вазифаларини кўриб чиқамиз:

Медиатаълим ўқув усулининг дидактик вазифалари - янги материал билан мустақил кўргазмали танишиш, янги материални мустақил ўзлаштириш, ўз билимларини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, ўзаро назорат, мустақил таълим олиш, “эркин билим олиш”га эришиш, асосий тушунчаларни ажрата билиш, миллий халқ оғзаки ижодини медиа воситалар орқали ўрганиш кўникмаларини шакллантириш.

Медиаусулнинг дидактик вазифалари – халқ педагогикаси фанидан янги материал билан танишиш ва ўрганиш, мустаҳкамлаш, умумлаштириш, тизимлаштириш, моделлаштириш кўникмалари.

Ақлий хужум усулининг дидактик вазифалари – халқ педагогикаси фанига оид янги билимларни ўзлаштириш, тартибга солиш, мустаҳкамлаш, билишга қизиқишни рағбатлантириш ва шакллантириш[9].

Медиа-намоиш усулининг дидактик вазифалари – халқ оғзаки ижоди медиаматериаллари билан кўргазмали танишиш, тушунчаларни шакллантириш, ўрганиш ва англаш, кузатиш, таҳлил қилиш, амалларни бажариш[10].

Машқлар усулининг дидактик вазифалари - халқ педагогикаси фани мавзулари мазмуни ва педагогик билимларни чуқурлаштириш, ўрганилаётган материални амалиётда фойдаланиш учун маҳорат ва кўникмаларни ишлаб чиқиш, такрорлаш, мустаҳкамлаш.

Адабиётлар:

1. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қабиат билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз - Тошкент: “Ўзбекистон” 2017.-5922.
2. Кадинова Х.А. Бўлажак ўқитувчиларнинг миллий дунёқараши: жорий таҳлил ва ривожлантириш йўллари. European Journal of interdisciplinary research and development. Yanvar 2023. Volme. N.11. 208-214 b. An open access peer reviewed monthly journal.
3. Т.Мирзаев, О.Сафаров, Д.Ўраева Ўзбек халқ оғзаки ижоди хрестоматияси-Тошкент 2008.
4. Парпиева М.М. Таълимда Инновацион педагогик технологиялар. 2007 йил №5, 105-107 бет
5. Қайнарова И.В. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini ta'minlashga qaratilgan innovatsion faoliyatni tashkil etish. bilog – ilmiy faoliyat” nashri <http://bilog.academiascience.org> ftai jild: dec – 2022.
6. Janbayeva M.S, Rahmetova H, Murodova M. (2023). Organization and management of the education process at the school based on the cluster approach . Образование наука и Инновационные идеи в мире <http://www.newjournal.org/index.php/01/article/view/6028>.
7. Erkin o'g'li, S. O. (2022). O'qitishda ta'limiy metodlarni muvofiqlashtirishning ilmiy-nazariy asoslari. Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(5).
8. Erkin o'g'li, S. O. (2022). O'QITISHDA TA'LIMIY METODLARNI MUVOFIQLASHTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.
9. Janbaeva M.S, Yusupova Z.I., Ergasheva M.K. (2023). Technologies for development of pedagogical skills of future teachers in the pedagogical education system образование наука и Инновационные идеи в мире <http://www.newjournal.org/index.php/01/article/view/6027>.
10. Кадинова Х.А. The role of epics in the formation of national outlook in future teachers. Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal. June, 2022, № 4 Volume 2022 / Issue 4 Article 14 №. Б. 167-175.

ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИНИНГ ИННОВАЦИОН МОДЕЛИ

Ў.Н.Султонова Термиз мухандислик- технология институти, П,Ф,Доктори проф.

Таълим технологиясининг Инновацион модели – бу белгиланган вақт ва мавжуд шароитда асосий мақсадни амалга ошириш ва башорат қилинган ўқув натижаларига эришишни кафолатлайдиган таълимнинг энг мақбул шакли, воситаси, усули, методикаси ва технологиясининг мажмуидир. Таълим технологиясининг Инновацион модели куйидаги элементларни ўз ичига олади:

- ўқитиш мақсадларини аниқ ифодалаш;
- назарий ва амалий материални танлаш ҳамда уни ўқувчиларга етказишнинг йўллари аниқлаш;
- мавзунинг таянч тушунча ва ибораларини ажратиш;
- ўқишга қизиқтиришга йўналтирилган усул ва технологияларни белгилаш;
- ўқув жараёнини яқка ва жамоа ҳолда ташкил этиш;

	nazariy asoslari Karimov Abduvali Jo'rayevich, Termiz davlat universiteti magistranti	
140	Musiqani tinglash jarayonida ingliz tili harf birikmalarini orfografiyasi va orfoepikasidagi muammolar Nazarova Sabrina, Termiz davlat pedagogika instituti magistri	426
141	Yosh kompozitorlar asarlarida inovatsialar badiiy va estetik qarashlari Farhodjon Nazarov, Termiz davlat universiteti o'qituvchisi	430
142	O'zbekistonda ta'lim islohotlari Soat Oybek Erkin o'g'li, TerDPI o'qituvchisi, Ravshanov Eshmurod TerDPI talabasi	433
143	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'z-o'zini bosharish ko'nikmalarini shakllantirish Umarova Zuxra Abdiraxmonovna, Toshkent kimyo Xalqaro universiteti, Boshlang'ich ta'lim metodikasi bo'limi magistratura talabasi	435
144	Qadimgi davr musiqa cholg'ularining paydo bo'lishi Nazarov Xolmurod Abdujafforovich, Termiz davlat universiteti "Musiqqa ta'limi" kafedrasida o'qituvchisi	437
145	Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy qilish sharoitida samarali boshqaruv tamoyillari Xudoyshukurov Dilshod Abdusalomovich, Termiz davlat pedagogika instituti Ta'lim-tarbiya nazariyasi va metodikasi yo'nalishi magistranti	439
146	Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning maktab ta'limi jarayoniga moslashuvda o'qituvchining ta'siri. Sodiqova Iqbolxon Xasanovna, Farqona shahar 35-umumiy orta ta'lim maktabi boshlang'ich sinf o'qituvchisi	441
147	Замонавий таълим технологиялари ёрдамида миллий дунёқарашни ривожлантириш механизmlари Кадилова Х.А., ЧДПУ "Умумий педагогика" кафедраси в.б.доценти	443
148	Таълим технологиясининг Инновацион модели Ў.Н.Султонова, Термиз муhandислик-технология институти, педагогика фанлари доктори, профессор	444
149	Бошлангич таълимга бошлангич синф ўқувчиларининг билиш фаолиятларини фаоллаштириш тажрибасидан Бабамуратов Икрам Давлатович, Термиз давлат университети Ижтимоий фанлар факултети "Педагогика ва ижтимоий иш" кафедраси ўқитувчиси	449
150	Психолого-педагогические условия формирования готовности педагогов к реализации Инновационной образовательной деятельности	452